

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH-MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: **Vasárnap és oszűtörtökön.**

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

A bajai utozával szemközti Falciono-féle ház, hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető közlemények intézendők és minden díjak fizetendők.

Felölős szerkesztő:

Dr. MOLNÁR GYULA.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 frt — Félévre 4 frt — Negyedévre 2 frt.
Néptantóknak egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1.50.
Egyes szám ára 10 kr.

A fekete rém.

Van egy fekete rém, mely ha egyszer bárhol a ke-
rek földön fölúti a fejét. — megremegtetti az egész em-
beriséget.

Mert ő közel van akkor is, ha messze van; óriási
lábakkal rendelkezik. Átlépi az Ozeánt s a villám sebes-
ségével rohan végig a földtekén.

Lábai nyomát a legadázóbb pusztulás követi. Ki ne
találta volna ki a fekete rém nevét?

A kolera!

Még ez idő szerint Aziában a mi közállapotaink
származási helyén ütötte föl csupán a fejét; de Európa
már reá függeszti tekintetét s jól teszi, ha figyelemmel
kíséri léptei nyomát.

Középső Aziából jött, oroszok hozták magúkkal.

A Kaspitengeren útt hajóra s jött Merv felé, Baku-
nál út vasutra s elutazott Tifliszbe. Szörnyű egy kéj-
utazás volt.

De a rém nem szokott egy helyben időzni s most
kirándulást tervez a Feketetengerre, honnan utiránya —
Konstáninapoly, Odessza — Galacz.

Itt már nagyon közel talál hozzánk jutni; s borzasztó
egy vendég, a kolera.

Kivált ez a mostani.

Mindjárt első föllépte alkalmából kimutatta erejét.
Megtövededett egyszerre 512 ember, abból elhalt 374.
Azután összeolvastak hamarosan 274 új beteget,
kik közül elhalt 225.

Ebből képzelhetni, milyen irtózatos vehementiával
lép föl.

Igaz ugyan, hogy mire ideér, kidühöngte vad ere-
jét, s a mi egészségügyi fegyvereink az elyengült vég-
erőt is tompítani fogják.

Köszönjük alásán!

Még így se kérünk belőle!

Egy végelegyengülésben levő kolera is nagy pusztí-
tást végez soraink közt, s nincs egyetlen egy em-
berétünk se, melyet áldozatul doblhatnánk a Molochnak.

Mit tegyünk, hogy utját szegjük?

Első sorban a kormány feladata bezárni diplomati-
ai uton országunk határkapuit.

Ez nemzetközi közegészségügyi bizottságra volna
szüksége a vén Európának, mely Argus-szemekkel ör-
ködnék a kikötők és vasutak közegészségi rendszabá-
lyainak szigorú betartása fölött:

A tüzet lokalizálni kell.

A kolera is tűz, el lehet csirájában fojtani tovább-
terjedését.

A mi pedig az idehaza való védekezést illeti, hát
erről gondoskodott egy volt belügyminiszterünk, a kinek
az volt a fő-fő force a, hogy az egészségre ügyeljen föl.

Telegy gr. belügyminiszter „Schlag-wort”-ja volt:
az egészség!

Van is közegészségügyi tanácsunk, mely ki fogja
tanítani az alispánokat a teendőkre nézve.

És ha a kormány megtenné kötelességét minden
irányban, akkor a fekete rém országunk határait át
nem léphetné, de ha esssel s erőszakkal betolakodnék,
nem találna alkalmas talajt existenciája számára.

Csakhogy fogja-e teljesíteni!

Ez időszerint azonban gr. Szápáry belügyminiszter-
nek kisebb gondja is nagyobb, mint az egészségügyi
rendeletek betanítása fölötti felügyelet.

Difterisz-trachoma, vörheny-tifusz grassálhat ország-
szerte. — a rendeletek írott malasztot képeznek.

A mi specialiter városunkat illeti, — hát bizon-
bajjal fogjuk a védelmi eszközök alkalmazását ellenőriz-
hetni.

Városunk két orvossal rendelkezik, s ez Zombor-
nak kevés.

Most is elkélne egy kórházi orvos, a ki csupán
kórházi teendőket végezne.

De városunk bölcs vezetősége inkább arra akar
költetni, hogy dr. Csíhás Benő polgármester represen-
tálni tudjon.

S ha, a mitől isten ments, a kolera hozzánk is el-
látogatna: e részben aligha panaszolkozhatnánk; városunk
representálva van.

Csak mi vagyunk olyan naivak, s azt hisszük, hogy
kevesebb representációval, s egy harmadik orvosi állás
szervezésével erősebben szemébe nézhetnénk a feke-
te rémnek.

Quod Deus bene vertat!

Néhány szó a gyorsírásról.

Írta: SCHUTZ MIKSA.

Kulturtörténelmünkben alig van valami fontosabb
és figyelemreméltóbb jelenség, mint a gyorsírás, vagyis
azon irás, melyel a röpke szót, kimondásában, térhez
lehet kötni, más szóval oly gyorsan írni, mint beszélni. —
A 19-ik század a találékonyág és haladás kora! E szá-
zad már sok olyan rendkívüli dolgot hozott napvilágra,
melynek létezésében a laikus még ma is kételkedik:
így vagyunk a gyorsírásról is. — A 19-ik század volt
az, mely ezen művészetet a kifejlődés tetőpontjára juttatta,
mely alatt a sok századok előtt elhittett mag kikelt, s
lombos, terebélyes fává nőtt.

* * *

Már Krisztus előtt voltak olyan egyének, kik érez-
ték a cursív irás lassúságát, hanyósságát, azon gondo-
lattal foglalkoztak, miként lehetne ezen irást a tökéletes-
ség oly magas fokára emelni, hogy vele a szónok beszé-
dét is lehesse követni.

Sokan és sokáig, egyenként és összesen tanakod-
tak, fáradoztak ezen törekvésök megvalósítása érdekében,
de eredmény nélkül mindaddig, míg Cicerónak (meghalt
Kr. e. 60 ban.) egyik szabadosa, Tiró, a szavaknak rö-
vidített kiírásával, a gyorsan írást némileg elősegítette;
hosszas gyakorlás után Tiró annyira vitte, hogy képes
volt urának beszédeit egészen hűen leírni. Ennek példá-
ján indulva, létre jött több ilyen irányban működő rend-
szer, melyek azonban megállapított törvények hiányában
egy-egy meteorhoz hasonlítottak, mely egy pillanatig té-
nyesen ragyog ugyan a magas ég boltozatán, de azután
az éj sötétjében vesz el. — Az erre következő években a
felelős fátyla borítja a gyorsírás ügyét — de nem sokára
új fordulat állott be; — mint mikor téli reggelen sűrű köd
lepi el a tájat, és a felkelő nap eleinte csak nagy nehe-
zen bír utat törni, de azután eloszlatván a ködöt, teljes
fényben és pompájában tündöklök, úgy a gyorsan írása
is ezen korszakban a felelős kóde nehezedett, de miután
a nagymester hallhatatlan művét megteremtette, rövid

A „Zombor és Vidéke“ tárczája.

Illúziók.

A katonabanda valami potpourrival nyaggatta a sétátér
nyári publikumát, mely sűrűn és tarkán hullámzott a piros lom-
bok alatt. Az itthon rekedt haute-voléa e czukraszda elé húzó-
dott és mohón falta a hűsítőket.

— Legfőbb ideje, hogy itt hagyjuk ezt a porfészket —
nyafogta az asszony és fitymáló tekintetét vetett a sétáló tö-
megre — már alig van itt valaki.

— Megyünk, édes, csak épen azt várjuk, hogy Géza sza-
badságot kapjon, viszzük magunkkal a szegény fiut.

Ajánkozott?

Dehogy, alig tudtam rávenni, hogy velünk jöjjon. Kifogásod
van talán ellene?

— Nekem? Én miattam jöhet is, maradhat is.

És egykedvűen dobolt az asztalon, miközben halkán utána
dudolta a zenekarnak a Madarász-keringőt; szemé a távolba
révedezett. A férj, egy jóképű, széleshomlokú, szőke ember, ki-
csit közelebb húzódott az asszonyhoz és fútoskodó hangon gyé-
kezett szívére beszélni.

— Géza lábadozó . . .

— Nem emlékszem, hogy beteg lett volna.

— Úgy értem t. i., hogy csalódott és most felejtenie kell
minden áron.

Érdekes . . .

— Garcon társaságba most nem való, csak jobban elke-
sередik, aztán cigányozni kezd és czimi.

Az asszony nem ügyelt a beszédre.

Nekünk kell őt meggyógyítani, szórakoztatni. Hiszem, hogy
szíveden viseld a sorsát, hisz legjobb barátom, távolról rokon is.

— Jó fiú.

— Épen itt jön, fogadd szívesen.

— Jó napot, Tarnay — nyújtotta kezét az asszony az
érkező felé, mialatt a szomszéd asztalnál ülő altornagné to-
lette-jét vizsgálta — foglaljon helyet.

A férj felugrott, részvétellel és melegen szorongatta a barát
kezét:

— Hogy vagy, barátom, hogy vagy? Épen most beszél-
tünk rólad, viszzünk minden ellenkezéssé daczára. El kell jön-
nöd velünk . . . ugye Mariskám?

— Szívesen látjuk.

Tarnay szótlán meghajlással köszönte meg a lanyha invi-
tálást. Botját és kávészinű, keskeny karimás kalapját egy székre
rakta, aztán fárdatlan ült az asztal mellé, óvatosan, hogy nad-
ragja össze ne gyűrődjék és lakkezipói kárt ne szenvedjenek.
Kifogástalan gavalér volt, kissé kopasz, halvány fejjel, úgy kö-
rülbélül harminez éves.

— Mivel ölte el a délutánját? kérdezte az asszony szóra-
kozottan. — Vagy igaz, hivatalban volt . . . mindig elfelejttem.
Mikor kapja ki a szabadságot? Hogy mehetnénk már . . .

— Csak nem rém várnak?

— Félig meddig, a férjem . . .

A férj, az a jámbor ember haragos pillantásokat vetett a
feleségére. Ez az asszony feltűnő hidegen bánt azzal az ember-
rel, szinte az udvariatságnig közönyös.

— Az irodámban volna még valami elintézni valóm —
akarta helyre hozni a felesége hibáját — de mire kikapod a
szabadságot, akkorra épen kész leszek.

— Bele telik vagy egy hét. Igazán nem fogadhatom el,
ha talán miattam késtek . . .

— Kérlek, légy nyugodt, mi minden este maradnánk
még egy kicsit, ott sem vagyunk még egészen készek. Barátom,
májd meglátod, milyen kedves lesz . . .

És egészen beleinadt a nyaválájuk dicsérésébe. Hegyolda-

lon van, szoba és hely bőven futja. Az a levegő! Hát még a
kilátás! A verandaszertű, nyitott ebédő remek terrasza nyílik,
középen szökőkút, két oldalt fenyves fülkék padokkal, hintaüggyel,
a terras alatt kuglizó, a távolban ezüst szalagként ragyog
a Vág, tünan lilaködben úszó hegyek. Hármacsán is el lehetne
élni, de azért lesz társaság utig elég. Negyedóránya van a
Bartosék villája, istenem, milyen két lány, kedves, szeretni való.
Félóránya Leisztner főerdészék lakása, valóságos paradicsom,
ők maguk enivaló jó népek. Mindenhová árnyas allek vezetnek,
az erdőből nem kell ki se mozdulni. Tavaly nem volt olyan
nap, hogy össze ne jöttek volna ezzel a két családdal. Minő
mondschein-parthiekat! csaptak, sokszor éjjelkor vetődtek haza.

— Egy szó mint száz, felségesen fogod magad érezni, mi
legalább mindent elfogunk követni.

Tarnaynak gyenge mosoly játszott az ajkain, az egész
beszéd alatt az előtte fekvő üvegtányér szelein bábált keskeny,
fehér kezeivel. Néha átnézett az asszonyra, a ki szemmel látha-
tólag unta a férje fecsegését és a napernyőjének selyem rojtjá-
val volt elfoglalva.

Hogy mára terelje a szót és hogy a beállott kellemetlen
csendet megtörje, Tarnay a gazdasági kiállításról kezdett beszélni,
monotin, halk hangon. A jury kebelében állítólag csinos kis
affaire támadt, a kiszivárgott hírek szerint az alispán is bele
volna keverve.

— Pardon! — ugrott fel a férj, — a mint látom, Berényi
közjegyző itt van, ott a sarokasztalnál, elutazásunk előtt okvet-
lenül kell vele beszélnem. Engedelmet egy perczre . . . Mulat-
tasd a feleségetem.

Magukra maradtak. Az asszony székén hátradőve szép,
hosszu szempillái föl felétezett Tarnayra.

Tarnay elcivette magát.

— Igaza van, neveltség . . .

— Még annál is több, bárgyú . . .

idő múlva a gyorsírási dícsőségének zenitjét érte el; e nagymester: Gabelsberger Ferencz, halhatatlan műve: a „modern gyorsírás.”

Gabelsberger volt az, ki a gyorsírási rendkívül szükségességet belátva, laukadatan szorgalommal és fáradságot nem ismerő ügybuzgalommal végezte a modern gyorsírás megalkotását körül az utóbbi munkát; nevé oly maradóan betűkkel van az idő múltjának táblájára bevéve, hogy azt onnan, nemcsak hogy évszázadok nem, de még évezredek sem képesek eltörölni. E férfian genialis találmányát már 24 nyelvre alkalmazták; magyarra Markovits Iván ütötte át, kinek műve ma már oly elterjedésnek örvend hazánkban, hogy ezekre megy azok száma, kik részint a középiskolai, részint az egyetemi előadásokat ezzel a gyorsírással jegyzik.

Markovits, az országgyűlési gyorsíróda másodikfőnöke, a gyorsírás meghonosítása, terjesztése és fejlesztése által teszi nevét a magyar gyorsírás történetében örökre emlékeztetendő; az ő áldásos működése nélkül alig volnánk képesek ily kitűnő magyar gyorsírási rendszert felmutatni; esakis Markovitsnak ezen fáradságos tevékenysége és nagy szivóssága magyarázza meg azt, hogy gyorsírásunk, legyőzve minden akadályt (a mi pedig igen sok volt), előlételet, a kifejlesztéi ily magas pozízióra emelkedett. A gyorsírászatnak és irodalmának öröndetes állapota meg annál nagyobb méltánylást érdemel, mert Magyarországon az állam a gyorsírásért eddig semmi anyagi áldozatot nem hozott, míg a külföld a gyorsírás tanárait állami díjazásban részesíti; midőn tehát ily körülmények között, a gyorsírás mégis virágzásnak indult, akkor annak elsőgírói örök hála tarthatnak igényt és ezek között, kétségkívül az első Markovits Iván, mint olyan férfi, ki a magyarországi gyorsírásnak buzgó apostola annak fenntartója, lelke. Másodsorban középiskolai tanárok és a magyar ifjak ügybuzgósága azon tényező, mely lendületet adott a gyorsírászatnak. A magyar ifjubar rendkívül érzékeny és folyékony talajt és bő tápot nyer a gyorsírás. A magyar ifju meglátja a gyorsírásnak előtte teljesen ismeretlen és furcsa jegyeit, kedvet kap ezen ismeret meg tanulására, és minél inkább behatol a gyorsírás titkába, minél inkább felismeri a gyorsírás képeinek törvényszerűségét, annál inkább kedveli, szereti és megtanulja, tanítja.

Nézzük most nagy vonásokban a gyorsírás hasznát. Kínél inkább művelődik az emberiség, minél nagyobb igényekkel áll ez elő, minél inkább számot kell vetnünk az idővel és azalatt végzett munkával, annál inkább lép előtérbe a gyorsírás szükségese, észszerű használhatósága. A tanuló nagy előnyvel használhatja a stenographiát, először azért, mert az előadások lényegét tömör kivonatokban kényelemen jegyezheti, az otthoni dolgozatok gyors fogalmazására, másodsor pedig azért, mert általa megőrzi a cursiv írás correctisegét, a mennyiben nem kénytelen a gyorsabb jegyzetetésnél használni szokott kapkodó irással dolgozni. A hírlapíró nagy kincset bír a gyorsírásban, mert ennek, időt — ugyiszólván — nem is igénylő jegyei alapján fogalmazhatja ezikkel és tudósításait. Miniszterek, államtitkárok, képviselők, írók, ügyvédek, nagy kereskedelmi házak már évek óta alkalmaznak időmegtakarítás szempontjából gyorsírókat, azonkívül az orvos, tudós, természettudós, utazó, katonai feljegyzések és naplók vezetése-nél a stenographiát mindig előnyvel használhatja; meg számtalan példát lehet felhozni, hol ezen fűdős találmányt a legnagyobb haszonnal és kényelemen lehet alkalmazni.

Ezért fejlesszük és terjesszük lelkesedéstől sugallva továbbra is ezen szép ismeretágot, és ebből törekvé-

sünkben lebegjen folyton Gabelsbergernek példája előttünk — örvizzék e nagy férfi emléket műtében és kövessék jelszavát:

„Észmél s elő szót róptében a térhez igazni. Erre iparkodtam komolyan föllelni egy eszközt. És a mi alkottam, nyújtam, hogy jól gyarapítsak. Lengene bar nyomatly szellem követőim előtt is.”

Országgyűlési napló.

— **Jul. 3-án.** — Három napi vita után fejezte be a képviselőház az italmerésre vonatkozó adóreform törvényjavaslatát.

A tanácskozás bevégezte előtt Szalay Imre kritizálta a törvényjavaslatot, továbbá Görgey Béla, Kun Miklós, Horánszky Nándor; Wekerle Sándor pénzügyminiszter, közölte a képviselőházzal, hogy ősszel törvényjavaslatot terjeszt a ház elé, mely megtiltja a borgyártást és a műbor forgalmát hozatalát.

Ezzel a ház többsége elfogadta a törvényjavaslatot.

— **Jul. 4-én.** — A főrendiház Szlavy József koronőr emlékeite alatt tartotta meg üléseit, melyen Magyarország hercegprímása először szólalt fel. 11 órakor kezdődött meg a tanácskozás, melyen a kormány részéről gróf Szapáry Gyula miniszterelnök, Szőgyény-Marich László, gr. Bethlen András és Szilágyi Desző jelentek meg. Először is Magyarország hercegprímása szolt. Azután gr. Csáky Albin, ezután Sellauch Lőrincz szoltak az 1868-iki törvényről, mely beszédeben bőven fejtegette, hogy 1868-iki törvény, nemcsak katolikus érzellemmel, ha nem a szabadsággal és a szabadsággal is ellentétben áll. Szoltak még gr. Eszterhazy Miklós, gr. Széchenyi Antal.

Erre következett az első ellentmondó nyilatkozat, Szontagh Pal által.

A tárgyalás bevégezését, másnapra tűzte ki az utolsó szónok, gr. Széchenyi Imre.

— **Jul. 4-én.** — A képviselőház folytatta az italmerési jövedékről tárgyalását. Tíz szakaszt tárgyalt le erre vonatkozólag.

Az ülésen sokan beszéltek ellenzéki részről, s a miniszter is több ízben felszólt elfogadva nem egy ellenzéki módosítványt.

A tárgyalás folytatását másnapra halasztották.

Felhívás

— Zombor sz. kir. város hazafias érületű polgáraihoz! —

A Szt-Háromság téren egy a zombori róm. kath. Egyházközség tulajdonát képező emlékoszlop áll, melynek csúcsán az osztrak császári címert ábrázoló kétéju sas hirdeti Zombor sz. kir. város polgárainak hiperlyalását.

Az alkotmányos uralom 25 éves jubileuma után ez az emlékoszlop jó magyar ember szeméit méltán sérti, idegenek előtt pedig merőben érthetetlen. Midőn néhány év előtt néhai Baross Gabor — a vasminiszter — Zombor városon keresztül utaztatban a vasuti osztálymérnök kíséretében incogitno bekocsizta városunk fölé tereit, az emlékoszlop is szemébe tünt s kérdésközdött annak cefája s eredete felől.

A kapott válaszok után fejleszölva így felelt a hazafias érületű miniszter: „Ugyancsak áldott túrelme van a zomboriaknak, hogy azt az osztrak emlékoszlopot megtűrik.”

Igazat kell azonban szolgáltatnunk a zombori hazafias polgárságnak, midőn konstatáljuk, hogy azt a két feju sas nehányszor már leverte onnan, sőt a róm. kath. Egyházközség is több ízben kimondta a „caeterum censeo“ t fölötte. Ha mindazonáltal az a kétéju sas ott diszeleg a főtérek egyikén bántatlanul, — annak egyedül oka az, hogy városunk főispánját s polgármesterét legkevésbé se szeniorozza az s úgy látszik nem utközik bele az ő hazafias érületükbe.

Mi — a város polgárságának közvéleménye másként vélekednek e kétéju sasar névsz s kimondjuk, hogy az a mi hazafias érületünkkel homlokegyenest ellentétben áll s megtűrti ott tovább is hajlandók nem vagyunk.

Tudomásunkra jutott különben, hogy a róm. kath. Egyházközség is kész azt a kétéju sas onnan eltávolítani s helyébe egy Szt-István koronáját ábrázoló jelvényt helyezni föl, s szándékában csupán az akadályozza, hogy az efféle diszmuvekre szükségese nervus rerum gerendárummal nem rendelkezik.

Zombor sz. kir. város hazafias érületű polgárainhoz fordulunk tehát gyűjtés céljából s fölbiuvak imemelni mindenkit, a ki a sokszor említett kétéju sas s Szt-Háromságterőről eltávolítani s helyébe Szt-István koronáját óhajja helyeztetni, hogy e cél elérése végett bármely csekély adománnyal is nyilvános gyűjtésünkhöz hozzájárulni sziveskedjék.

A gyűjtést magunk részéről s frral megkezdjük s a beérkező adomány összegetek annak idején a róm. kath. Egyházközségnek szolgáltatjuk be, addig is hírlapilag fogjuk nyugtatni a következő állondó rovatunk alatt:

Nyilvános gyűjtés

a zombori Szt-Háromságterén felállított emlékszobron levő két feju sas eltávolítása s helyébe Szt-István koronáját ábrázoló symbolum beszerzésére.

A Zombor és Vidékekre 5 frrt
Zmekár Antal — frrt 50 kr.

Összesen . 5 frrt 50 kr.

Megyei s helyi hírek.

* **Pályázatok megérkezésben.** Ada községben megüresedett rendőrezetési állásra július hó 20-ig pályázat van hirdetve 400 frrt évi fizetés és 100 frrt lőtarási átalánnyal. A pályázatok az ottani iskolaszékre címzendők.

* **A „Zombor és Vidéke”** ez évi 4-ik számára e lapunk kiadvivatalának szükségese lévén, fölkerlnek szives olvasóink közal azt, a kinek e szám netalan megvorna, azt birtokunkba juttatni sziveskedjék.

* **Műkedvelői előadás.** A helybeli „Iparos dalárda” f. hó 10-én műkedvelői előadást rendez saját pénztára javára. Előadatik Az „Uzasi Gyöngy”. Jegyek előre válthatók; Kollar József könyv-, zenemű- és papírkereskedésben és Szigetih István kőfaragó üzletében; az előadás napján pedig a pénztárnál.

* **A „Bácskának.”** Kicsinyes versenyzéssel nem untatjuk olvasóinkat. — Jövő számunkban töböt.

* **Halálosan.** Schön Adólf helybeli könyvkereskedő hosszas betegeskedés után f. hó 4-én elhunyt.

* **Szent-István pusztulása.** A vész előtti napon Király Sándor tégelmester egyik embere az ottani mérnöknek jelentette, hogy a töltesen szivárog át a víz. Ki is ment, és azt mondogta, hogy csak tölje be ezen nyílásokat, az elég lesz, s többlet félm nem zézelt. A töltes azonban ugyanazon cikkel szakadt be, s igen nagy kárt okozott az szt-iváni földműveseknek. Midőn reggel 4 órakor erőtlenkedé jutott az átszakadás, azonnal odasztek, hogy ott valamit segítsenek. Ott azonban sem tűzölt, sem rendőr nem volt, hogy meggátolja volna a kiöntést, s a ró szeg-zoroszabb értelemben semmi felsejtelkedés nem törtétt. Lehet azonban, hogy reggelre megjelentek, ekkor azonban már segíteni nem lehetett.

* **Eljegyzés.** Szabadka Károly helybeli posta és távútelegyakornok Szombathelyről eljegyezte el. Pelikán Lipót es. és kir. százados kedves leányát Mariska kisasszonyt.

* **A tisztelt 6. ev. híveknek** tudomásul adatik, hogy f. hó 10-én azaz vasárnap magyar-istentisztelettel fogok tartani. Korosy Emil s. k.

* **Sajtóper.** Tarnóczy Gusztáv által Trogmayer Gyula ellen indított sajtóperben, m. hó 30-án tartották meg a tárgyalást. A vadlott vétkesnek nyilvánították, s ezért Trogmayer Gyulát 40 frrt pénzbüntetésre ítélték.

* **Falusi regény.** Jakobsits Gyula külsi szegédszolgarbíró helyetes, e hó 1-én megkérté Torzsa község legadagabb parasztleányát, de visszutasító választ kapott, a leány azonban imádoval világot nyomni elszökött. A család ekövet mindent, hogy a szökött párnak nyamába jusson.

* **Kiss Adólf** igazgatása alatt levő mechanikai színház előadásai már nagyban folynak. Előadások naponként tartanak. Kezdete fel 9 órakor.

* **A „Bácska” táncantatója.** A szomszéd legutóbbi számában egy jámbor táncantató szomorú esetét írja le, ki a Bácska falut és kinek holttestét maga a „Bácska” Petrovszonnál fogta ki. S ezt az alkalmat fel használja a szomszéd humoros vejanak megfeszítésére, — „epes satíraival” megjegyezi, hogy a „tánc- és illetlenül beszéltes mestersege különben a nadrágon és kabatonkán hébe-korba feltűnő folytonossági hiányok eltűntetésében állott”. — Mily szellemes! Különb azok megnyugtatósára, kik már eleve megcsalták a szegény táncantatót és a Bácska híreben több frivoliszt mint szellemesség találtak, rektifikáljuk a Bácska híret, mert a Bácska táncmestere annak ködösére sér le, hogy a legjobb egészségrek örvend és legkevésbébe sem szándékolt meg meghalni, és csak azt fájjalja, hogy legbevézetlebb tanítványja így hájálja meg lapjában azt, hogy őt „a táncművészt titkába bevattata és a tánc gyönyöröknek élvezetőre készíttete.”

* **Zárívissa.** Az ó besei ízr. iskola 4. alsó osztályának zárívisszaja a jun. 20. és 29-én lett megtartva. A vizsgálatok dr. Grünbaum Pal iskolaszéki elnök felügyelete alatt folytak.

* **A szabadkai tanuló kirándulása.** A szabadkai főgymnasium tanuló tanárai vezetésével elkirándultak Ujvidékre, hogy annak nevezetességeit megnézzék. Először is a város nevezetesebb helyeit tekintették meg, azután átmentek a peterványdi várba, a hol Jäger József százados megmutatta az ott levő ágyúkat és ágyúgolyókat, melyekből többé magyarországot tartott; ezután átraudáltak Karcfalúra, hol a börtököt két igen szivesen fogadta. Átmentek Kamenczra is, ahol a Vencz nevű magas hegyet megmászták. A tanuló az újvidéki tanulóknál voltak elszállásolva.

* **A szabadkai papválasztás** igen nagy mozgalommal folyt le. A szavazás az izraelita szent-egyház szerelmében folyt le. A „Nem” párt 27 szavazattöbbséggel diadalmaskodott a másik fölött. Ennek öröme a „Pesti Szalloda” nagytermében nagy mulatságot csaptak.

* **Eljegyzés.** Spitzer Armin bajai gyufagyáros, m. hó 28-án jegyezte el Duschwitz Lana kisasszonyt.

* **Az údviztöröl** címzett ferencrendi szerzetes tartomány szabadkai tarrának egyik tagja: Tisztelőndó Majlath Márton szt. Ferencrendi ünnepelesen felesküdött segéd-társ június hó 30-án elhalálozott. A boldogult hült tetemet f. hó 2-án d. e. 11 órakor tetették örök nyugalomra.

* **Hangversenyit rendeznek** július 17-én a szabadkai műkedvelői ifjak a „Hungaria” nagytermében. Színe kerül: Lohonfi, vizjáték 3 felvonásban. Belpéti jegy 60 kr. A jövedelem a szegény tanuló segélyezésére lesz fordítva.

* **Fényes esküvő.** Zokai István szegedi ügyvéd f. hó 4-én d. u. 6 órakor esküszik örök hűségöt Kiss Gizella kisasszonynak Kiss Abel földirtokos leánynak.

* **Hymen.** Gruber Vincez t. merini aljegyző, m. hó 25-én jegyezte el Hamer Ignácz postamester leányát, Gabriellát.

* **Esküvő.** Löwy Hermann vörbázi kereskedő f. hó 10-én vezeti oltárohoz Müller Adólf gabonakereskedő leányát, Rozát.

* **Gyász hír.** Grad Ignác és neje szül.: Haln Józsa fadjalommal megtört szívvel jelentik, felejtethetlen gyermekük Eszterknek elhunytát. A temetés m. hó 29-én d. u. 5 órakor ment végbe. Szabadkán.

* **Névtároltatás.** Feuermann Kornél a bajai főgymnasium VI. osztályát végzett tanuló vezetéknévét „Fátri”-ra változtatta.

* **A zentali teköző egylet** táncmulatsággal egybekötött tekeversenyit rendezett június hó 25-én, melyen az első díjat Bakai Jenő a másodikat Forray Ferencz, a harmadik pedig Mezősáros Lajos nyerte el. Ezzel következték a hölgyek versenye, itt a díjat Bortomista Janosne nyerte. A táncmulatság igen jól sikerült.

* **Eljegyzés.** Juhász Jenő hadsághí aljárásbíró, f. hó 28-án jegyezte el Neumayer Mariska kisasszonyt, Neumayer Ferencz ottani földirtokos leányát.

* **Kézfogó.** Landauer Bertalan a mult hó végén tartották kézfogóját Bienenfeld Sarolta kisasszonnyal.

* **A szabadkai gymnasium záróünnepélye.** A szabadkai gymnasium m. hó 29-én tartotta évzáró ünnepélyét, a következő programmal: „Hymnus” énekelte az ifjúsági vegyeskar; „az igazgató jelentése” a lefolyt tanévről; ezután „Róza románc” énekelte Bodroghy Károly VI. o. tan. „Magány” költeményt Reviczky Gyulától szavaltá Friedmann Béla, „Széchenyi” (pályám) felolvas-

távlat Friedman Béla és Kiss Albert. „A leelőlt szobor”, Petőfői, számla Lódy Bódó II. A oszt. tanuló; „Beelőlt és beelőltörés” (pályamű) felolvasa, Kiss Albert; „Homfida” énekelte az önképzőkori dalára; Zoltán osztályt ki a jutalomdíjakat; Ezután Horváth József VIII. oszt. tanuló tartotta beszédét. „Szózat” énekelte az ifjúsági énekar.

*** A magyarországi tanítóorvosok országos bizottsága** az évi nagygyűlését Szegeden, augusztus 27—28-ik napján tartotta meg. Első alkalom, hogy az országos bizottság a vidéken úgy öszo, s az öszzgyűlés remélhetőleg élénk visszhangot fog kelteni a legnagyobb alföldi városban, valamint az ország összes tanító körében. Remélhetőleg sokan vesznek részt benne Bacs-kabók is.

*** Pállos** a fűrdővágy kezdetével megnepeösödött, az összes lakások ol vannak foglalva. A vendégek száma a 100-at meghaladja.

*** Öngyilkosság.** Angelits Mária június 30-án forgozisztolyal véget vetett életének. Levelet hagyott hátra nagy-nőjére ezimzeve, melyben feltétele indoklást az hozza fel, hogy megúnta az életét.

*** Épitkezések.** A Karavukova községben jegyzői lak fel építésére 7163 ft 83 krra pályázat van hirdetve. A pályázatok az ottani jegyzőhöz nyújtandók be. — Szatánis községben iskolai tanterem felépítésére 761 ft 50 krra pályázat van kiírva.

*** Öngyilkosság.** M. hó 29-én este 8 órakor az „Elisabeth” gözszőlőn egy ismeretlen férfi öngyilkossági szándékkal a Dunába ugrott s ott nyomtalanul elűnt. Az általa hátrahagyott boronót és sütepaléját a bajai rendőrségnek szolgáltaták át.

*** Belefut.** Dudás kuli kisbíróknak 7 éves kis gyermekre az ottani eszornai hídra ment, annak széleire ült és nézegette a halacszká uszklását. A szel elvitte kalapját ő utána kapott és a eszornaiába esett; a hol, mivel nem tudott uszni, úszónál almerült.

*** A Tiszába fult.** 30-án néhány ruhanez fűrdött a holt tiszá ágyban O-Becse mellett, ezek közül egy Bertalan Henrik nevű péksegéd nem tudván uszni, elmerült, s a vízbe fult. Másnap egyű halász kifogta hulláját.

*** Járvány a sertések közt.** O-Sóvő községben a sertések között az orbánc járványa ütött ki. Az újvidéki rendőrség ennek folytán az egész város határára beültetett a sertéseknek költerelőkről való beelőzatlát. E héten az újvidéki szálláson is elhullott ugyan néhány sertés és pedig gyanús körülmények között. De a megéjtett orvosi boncolás kiderítette, hogy nem orbánc volt az elhullás oka.

*** Sikasztási szövetkezet.** E napokban három újdonst adóhivatalnok egy közigazgatási tisztviselő, jobaratuk társaságában a Csiztoniczából kijövet egyéb tárgy hiányában egy német X. városi adóhivatalban véghezvit sikasztásról beszélgettek. A legifjabb köztük, — ki tényleg csak jelt — sehogyan sem akarta megérteni azt, hogy lehet sikasztani úgy, hogy hosszabb ideig rá ne jöjjenek. Mire gyakorlatibb kollegai a malitiosus közigazgatási tisztviselő nagyob epölésére magyarázatot kértek az adóhivatalnál szokásos könyvezeteket, s oly plausibilissá tették a sikeres sikasztási lehetőséget, hogy végre tarsuk is kerde érteni a dolgot. — A közigazgatási tisztviselő felelete mulatságos talalta azt, hogy három adóhivatalnok sikasztásról tarsalgjon, s ez felotte farta az oldalát a különben is maliciozus urfának, s már másnap az egész megyei tisztikar mulatott a három adóhivatalnok ominozus tarsalgási tárgyán. — Hiszen, ha más ember tanakodik a sikasztás módozatairól és mikénti lehetőségeiről az megjárja, s nincs senki sem, ki ebben valami — furcsa vagy pláne megrovanódt lenne. De mindenesetre felette komikus, ha a sikasztások században adóhivatalnok sans gens sikasztásról elmélkedik, — a közigazgatási tisztviselőnek — ki amugyan is felelyon finansznak eszoka kelbelbarjait, s valahányszor azok egyike vagy másika nagy ritkán ugyan, és véletlenül is ő jelenlétében öt forintos bankjegyet váltott végre beszottatott őket azzal az ő utánozhatalan szüetel komolyaggal kiejtett mondatával „nini pedig nem ill semmi sem a rendőri közlönybe” vagy „el kell olvasnom a rendőri közlőnyt — hatha” stb. — több se kellett, — minthogy ilyen párbeszédnek föltanuja legyen, a mondott ezt fünek-fának, s másnap már a kaszinó, kávéház, s koreasmában beszéd tárgyat képezte az eset, természetesen mindenki mulattatta a helyzet komikuma, mig nem egy copfos p-nz-nyi fogalmazó föülehez jutott a humoros hír, ki abban sehogyan sem látott trélat, és mentében fejeltentést tett, hogy valami borzassó felfedezésnek jutott nyomára, hogy egy sikasztási szövetkezet alkult, melynek igazgató tanácsnoka 3 adóhivatali hivatalnok — Lott erre vizsgálat rendelve s tartva, az egész finanszdirectió fel lett forgatva, mig nem az egész bece kiderült. A legkomikusabb azonban az, hogy a jámbor három adóhivatalnok dorgatorimót kapott, s a legszigorubban lett nekik meghazgya, hogy mások büntetés terhe alatt örökdedjenek ilyen tárgyrol beszélgetni. A közigazgatási tisztviselő most még nagyobhatat kacagja, a directió pedig bosznakodik.

*** Posta- és távirati utalványozás.** Folyó évi július hó 1-ével, az utalványozható összeg maximumának érintetlenül hagyása mellett, a postautalványdíjak következőleg állapították meg: a) Belföldön és Ausztriával való forgalomban az 5 krnyi díjminimummal 5 ft helyett 10 ft-ig terjedő összeget lehet utalványozni; magasabb összegek díja ugyanaz marad, mint eddig. b) Bosznia-Herzegovinával, a Törökországban levő, és utalványozhatóra felhatalmazott és. kir. osztrák postahivatalokkal, N. metország és Luxemburggal való forgalomban: 20 ft-ig 10 kr., 20 ft-on felöl 30 ft-ig 15 kr., 30 ft-on felöl 40 ft-ig 20 kr., 40 ft-on felöl 50 ft-ig 25 kr. és így minden további 10 ft után 5 kr. Németországgal és Luxemburggal való forgalomban az egy utalványon utalványozható összeg maximuma 200 ft; a megszálott tartományokkal és a keleten levő és. kir. osztrák postahivatalokkal való forgalomban pedig 500 ft. A többi külföldi államokkal való forgalomban a nemzetközi egyezmény vagy külön egyezmények alapján minden 10 forint után 10 kr.

*** Nők az államvasutak szolgálatában.** A nagy. kir. államvasutak igazgatósága tudvalegőleg előlt volt a vasúti igazgatóságok között, a mely-a nőknek a vasúti szolgálatban munkákról nyitott az által, hogy pénzért és egyéb kezelési teendőkre nőket alkalmaz. Újabb időben illetékes helyről vélt értesítés szerint ezen kezelőnői állásokra, a melyek a szolgálati szabályok értelmében első sorban vasutintézet alkalmazottainak özvegyei és leányarvai, valamint szegényebb nyugdíjasok nejei és leányai részére tartandók fenn, — minden oldalról anny a jelenked, hogy az állások korlátolt száma mellett azok alkalmazására nem csak ez idő szerint nem számíthatnak, hanem a közel jövőben sem lehet alkalmazására kilátásuk, mert az időnkint beálló gyér örsenedék esetére a fontebibiek szerint első sorban figyelembe veendő köréltől az előjegyzettek száma oly nagy, hogy újabb kiterítelés hosszabb idődig nincs kilátás. Ennekfolyán a magyar királyi államvasutak igazgatósága ez uton is figyelemzetlenül kívánja az érdekeltet, hogy kezelőnői állásokra való folyamodványokat figyelembe venni nem képes, s azokat minden érdemleges tárgyalás nélkül az illetőknek visszaküldeni leszi köztelen.

*** Pállos fűrdő vendégeinek** névjegyzéke június hórl: Korheta József, Petrovasszólló. Bekvény Lajosné, Szakmeister Jenő, Szabadka, László Miksáné, Bpest. Ledóder Adolf, Martonos. Vinkler Gilyányi Mária, Eperjes. Blau Sarolta, Bécs. Pollák Istvánné,

Zenta, Páge Károly, Szabadka. Fischer József, B.Petrovasszólló, Lovassy Ferenc, Nagy-Szalonta, Nagy Imre, Szeged. M. Kó Salamon, Szabadka. Vukoszlavov Vaszló, O. Imre, Szeged. Csopregi István, Halas. Molnár József, Kőrös. Ad. Sturez testvérek, Steiner Gyula, Kosztolányi Árpád, öz. P. Pánsis Jánosné, Varga Károly, Deey Dező, Szalay Mátyás, Dr. Biro Károly, Horváth Odón, Szabadka. Tésich Uros, Mokim, Meroy Ázostón, Gyelms Gieró, Kabusz Imre, Haverda Boldizsar, Szabados János, Geiger Miksa, Dr. Janga János, Kiss Abel, Laky József, Jung József, Reimer Mórné, Szabadka, Almásy Andor Bpest, Gaál Zsigmond, Szeged, Kőszegi Teréz, Joo Julia, Szabadka, Otto Miksits, Kecse, Lehr Salomon, B-es, Dudai Márton, Melykut, Boskó Péterné, Zsalyai, Bende Juszt, Sz. Anna, Bednartz Bela, Szabadka, öz. Kleimnd, Szeged. Farkas Zsig. Szabadka, Deutch Zsigmond, Bpest. Garoly Jánosé, Szeged, Grünbaum Jenőné, Szeged, Papp Erzsébet, Szeged, Wopaleczyk Károly, Bpest. B. Hoensis Tolstánó, Musik János, N. Varad, Klein Regina Szilvas, Voja Anna, Szabadka, Stumpf Amali, Bpest, Hanke Adolf, Szeged, Darius István, Szeged, Ivonits Julanna, Szabadka, Hartl Zuzsanna, Stannara, Dr. Szilassy Mórne, Szabadka, Peridón bej torók konsul, Belgrad, Mukits Ottó, Kecse, Tóth Lajos, Makó, Hartmanné, Szabadka, Dr. Hirman Ferenc, és lapunk szerkesztője nevével Zombor.

*** A debreczeni kereskedelmi akadémia 1891/2-i** értesítője meglepett és a tekintélyes kötet teljes képet adja ezen kiváló szakiskola szellemi állapotának, valamint híven mutatja be az ifjúság komoly munkásságát. A gazdag felszerelés, ifjúsági és tanári könyvtárak, különösen gazdag arismet, földrajzi és technológiai felszerelése eléggé tanúsítják, hogy a debreczeni kereskedelmi akadémia a hazai szakiskolák között elsőrangú helyet foglal el. A már most is virágzó intézet bizonyára még inkább fog emelkedni a kereskedelmi akadémia új palotaszervi épületében, mely Debreczen városának, valamint az akadémia fontatór kereskedő-társulatnak egyaránt díszet és büszkeséget képezhet. Az értesítő dr. Szántó Simuel ezikke „A földrajzi tanítás fontosságáról” nyitja meg, melyben az eddig nemlunk mellatlant elhanyagolt földrajzi oktatás érdekében szóval fel párhuzamban állítván a földrajzi oktatást ha inkább és a kalföldön. Az igazgatói jelentésből látjuk, hogy a tanuló száma ezen évben is rendkívül emelkedett, úgy hogy az első évfolyamon parhuzamos osztályt kellett nyitni. Az akadémian az összes tanuló száma a három évfolyamon 188 volt, az alsófoku (kereskedő-tanoncok) k e r e s k e d e l m i iskolába 139 tanuló jart, a mely számból az esti szaktanulóval együtt 18 tagból állott. Az ifjúság szakszerű kiképzetésében kívül a kereskedelmi akadémia tanári kara nagy sulyt fektet az ifjúság szellemi és erkölcsi nevelésére. Ennek előmozdítására szolgálnak részben az ifjúsági egyesületek. Az önképzőkör magyar és idegen nyelvi szakszolgálat az ifjúság szerény munkálkodását jelzik, a dalgyűsület, valamint az ifjúsági zenekar igen emés irányban hatnak az ifjúság erkölcsi nevelésére. A dal- és zenegyűsületek 1892. március hó 26-dikán tartott nyilvános estlye az ifjúság komoly törekvésének elég fontos jelet adta. Szépen virágzik a segélyező-egylet is, mely az akadémia szegény tanulóit tankönyvekkel látja el és havi segélyezésben részesíti. Ezen derék egylet az elmúlt tanévben 340 forint költött segélyezésre, alapítójeye pedig már mintegy 2500 ft-ra emelkedett. Az ifjúság egy iskolai labogóra is adakozott, melyre már mintegy 200 ft gyűlt össze. A tanév folyamán igen emelkedett ünnepekkel tartattak; a Szelvény-ünnepely, a koronázás ünnepe, valamint Fenyéri Zádor Lajos tarsulat elnök arczep-leleplezése stb. Végül kiemelendők tartjuk a dr. Bayer Ferenc igazgató tulajdonát képező internátust, mely az igazgató személyes vezetése alatt áll. Az ifjak egészen a család körében neveltettek és két állandó nevelő felügyelete alatt végézik teendőiket. A mérsékelt havi 35 ft-nyi ellátást új különösen alkalmas teszi, hogy a szülők egész bizalommal adják gyermekeiket ezen már is celszerűen bizonyult internátusba. A celszerű berendezést, gazdag felszerelést illetően mutatják az értesítőben köztök igen sikerült fénykép lenyomatok.

Idegenek névsora a „Vadászkürt”-szállodában.

Julius 1-től 6-ig.

Fonyó Pál feleség, O-Bécs. — Hamos József kir. jegyző, N. Palánka. — H. Kovács Iván földtorokos, Rivizez. — Liechten Arthur utazó, Baja. — Helman Sándor utazó, Baja. — Kohn Gyula kereskedő, Bpest. — Zviback Fülöp kereskedő, Eszék. — Knobl Károly földnagy, Bpest. — Friedman Armin utazó, Bécs. — Szalai Sándor utazó, Bpest. — Trischler Péter utazó, Szeged. — Stern Siegfried utazó, Bpest. — Lantz Gusztáv utazó, Bécs. — Wojtek Lajos utazó, Eszék. — Lohak Ferenc tanító, Zenta. — Harsányi János tanár, Zenta. — Goldberger Károly utazó, Bpest. — Bechner György hadnagy, Bpest.

Szerkesztői üzenet.

H. I. Zombor. Beküldött ezikke nem áti meg a mértéket.

Irodalom.

— Kossuth Lajos születésének 90-ik évfordulóján. Örömmünnepe van a magyar nemzetnek, nem pártünnepe ez, hanem országos ünnep, melyben minden igaz hazafi részt vesz.

Kossuth Lajos nagy hazánkia ez év szeptember hó 19-én tölti be születésének 90-ik évét. Kossuth szelleme és lelke bejarta az egész országot. A pártszellem háttérbe szorul, s az ország polgárait egy érzelme, egy gondolat hatja át, s millió torokból hangzik: „Éljen Kossuth Lajos!” Hangzik pedig ez, a lelkesedés ama önnepélyességével, megható bensőségével, mely érzeni enged, hogy mi mindent fűz Kossuth Lajos dicső nevéhez a magyar. Most pedig midőn a jószág Istene megadta nagy hazánkfiának, hogy így magas kort éljen el, e napon nekünk emlékmünneppé, politikai ünneppé kell emelnünk, mely a legszentebb eszmék kultuszával, felfrissítésével, megszilárdításával, mérhetően fontosságú. Ünnepeje az egész ország és napot, minden város, falu, község, minden kunyhó. Mert a lelkes éjelenked, melyek e napon elhangzanak az országban meghallja a számuztót, hontalan agy remete. Megenyhitik szenvedésit, megnyugtatták a felöl, hogy a magyar! nemzet soha, de soha nem fog megfeledkezni jogairól és kötelességéről, melyeknek védelmében és teljesítésében a legdicőbb példát adta,

Emeljük országos örömmünneppé e napot a következőképpen; 1.) E napon az összes templomokban fényes miséket tartsanak;

2.) az a város, vagy község, mely még nem tisztelte meg magát avval, hogy Kossuth Lajosd diszpolgári közéj sorolja, e napon ne mulassza el azt pótlói;

3.) a nagy emléknapon úgy a főváros, mint az ország összes városai, községeinek ablakai kivilágítassanak; 4.) az iskolákban szünet rendeltessek el;

5.) a m. tud. akadémia válassza meg rendes tagnak, mi által csak nimbuzást emeli.

6.) az összes megyékből egy nagy küldöttség menesszessék Turinba, hol szóval is tolmácsolnak a magyar nemzet garaskodását nagy fűához.

7.) A nemzet közadakozásából létesítsen „Kossuth alapítványt”, melynek évi kamatai kulturális és magyarosodási célra fordítandók.

8.) Rakjuk össze filléreinket és emeljük Kossuthnak szót, rot. A francziak Hűző Viktornak életében emeltek emléket mért nem emelhetünk mi Kossuth Lajosnak az élő titánnak szobrot, annak a titánnak, ki a világ szabadság, egyenlőség és testvériség buzgó apostola volt.

Tegyük méltóvá e napot, a nemzet ezredéves múltjához méltóvá, mert elmulhatik újabb ezredév, mig egy oly tünemény-szerű alak fog születni, oly lánglelkű hazafi, mint: Kossuth Lajos.

Legyen országos örömmünnepe e nap, melynek boldogságát fokozza, hogy az ünnepe az ég kegyelméből jó egészségben érthette meg e napot.

Hadd kiáltssuk mi is bele az általános örömjajzába: „Éljen Kossuth Lajos!”

Karcsfalvi.

CSARNOK.

A torzkép.

I.
(Folytatás.)

Azt hiszi nagysád, hogy ki fog valahogy rajtam, én majd elszőlom magam?

— Majd meglátjuk.

— De óvatos leszek ám!

Az egész társaság asztalhoz ült, a nagy terem ennyi vendég számára kicsinynek bizonyult, a miért néhány mellékhelyiségben is terítették.

Úgy rendezték a helyeket, hogy fiatalok fiatalokkal, öregek öregekkel kerültek össze.

Goldmannak nem volt oka panaszra, a tanácsosné szavát tartotta, s úgy intézkedett, hogy szomszédai csupa nemesek voltak; a bankár tehát elemében volt, s elfelejtette Elvira bünet, annál is inkább, mert az nem volt most látható.

Elvira kiserőjével az utolsó szobában foglalt helyet, a hol huga is volt egyenruhás bárojjával, de a társalgás mindenfélől oly élénken folyt, hogy egyik pár beszédje nem hatott a másik pár föléhez.

Luitzard ki többször néjőre nézett, csak azt vehette észre, hogy testvére sokkal jobban mulatott, mint ő, mert ezre majd örömszögében üszött, majd gondolkodóba esett, úgy hogy a csendes irigység volt lassanként rajta erőt.

Elvirának nem is volt ideje egész vaeosra alatt hűgőhoz átnezni, sokkal inkább foglalkoztatta őt a fiatal orvosi, ki távolról sem dícserehető volna oly szép külsővel, mint a feszes katonaszít, de annál inkább fönyében volt, ha beszélni kezdett, oly élénken voltak vonasai, hogy elfeledtette a halgatóval önkénytelenül és teljes szépségének esetleges hiányait.

Elvira az orvos társalgásának hatása alatt teljesen megfeledkezett jobboldali szomszédjáról, ép úgy jart Reinwald is baloldali szomszédjáról.

A leány szándékosan terelte a beszédet az orvos működést terére, de Reinwald állhatatosan kerülte magáról és jövőéről szólni, annál inkább foglalkozott Ingermannak a dörpárti egyetemre való müködésével, majd átértt más orvosi előléköléségekre, kiket a házigazdával — többnyire ennek javára — összahasonlított.

Elvira nagy érdekléllel hallgatta a szellemes fejtegetéseket, nem is titkolta, mely szivesen veszi, hogy most sok egyet mást meg tudhat, a mi eddig előtte teljesen ismeretlen volt.

Midőn Reinwald véletlenül a híres festőkre tért át, különös hangszílyal felemelte, mennyire szükséges, hogy ezek alapos élettani és bonczatan tudományokkal rendelkezzenek, mert gyakran oly helyzetbe jutnak, hogy valakit espán emlékezetből fessenek.

Most élérkezettnek gondolta Elvira az alkalmat, hogy huga ismeretlen festőjéről szójlon, de bármennyire is iparkodott az orvosból a festő nevé kiesalni, az még sem sikerült neki.

A eseménnyel Reinwald egy mandolát tört fel, ah egy szerelmes pár — kiáltott Elvira, a mint meglátta, hogy a mag ketős. Ha ismeré segünk nem volna oly új, úgy nagysádnak felajánlanam, osztozkodjunk rajta!

— Nem baj, felezzék csak meg, de csak egy feltétellel!

— Paracsoljon Nagysád!

— A ki leközlebbi találkozásunkkor azt mondja: „Jó reggelt kedves!” az legyen a nyertes.

Ha én leszek az, úgy kívánom, az említett festő nevé meg tudni.

Az orvos kissé vonakodott. Hogy erre ráálljak, tessék nekem is egy feltételt megengedni, t. i. hogy tréfánk eldöntését ne halasztjuk bizonytalan időre, hanem lehetőleg minél előbb legyen az meg.

— Úgy látszik atól tart, hogy hamar elfeledi majd az élvezett mandolát?

— Talán más okom is van; ha Nagysád megengedné, úgy holnap tiszteletemet tenném?

— Nagyon szivesen, annál előbb leszek győztes.

— Melyik órában zavarom legkövőbb?

— Két óra tájban, ha nincs elfoglalva.

— Majd úgy intézem.

Később figyelmessé tette Elvirát, hogy a társaság már elbagnyi kezd az asztal, mert a tánchoz akarnak készülni.

Midőn ők is felemelkedtek, jó mulatást kívánt neki a tánchoz, de Elvira esodlókozva kérde: Ön nem tánczol?

— Nem kérem Terepsichore iskolájában nem sokra vittem, egy darabig majd nézem, s azután eszenben észrovedélenl távozom; ajánlom magam, kedves Nagysád, tehát a holnapi viszontlátásig!

A nélkül, hogy még egy szót is szólna, eltávozott.

Elvirának nem volt nagyon kedvére gyors távozáss. gondolta is magában, mily illetlen, legalább a terembe kísérhetett volna, rá se fogok nézni, a hol áll.

A tömegben át gyorsan bugához sietett, ki a hadnagygyal már a longyelkehez állt.

Luitgard esodálva nézett testvérére: Nos, a szomszédod elhagyott?

Igen, — felelt röviden, — nem tánezol.

Atyjának mégis csak igazza lehetett a nemesek iránti különös előszeretettel, mert egy katonatiszt csak nem követte volna el azt a hibát, mit Reinwald doktor tett.

KÖZGAZDASÁG.

Valahára.

A hazai közgazdaság elég sokáig szenvedett abban a rákénében, hogy az a sok millió, mely vidéki takarékpénztáraink jelzálogközléseiben lekötve van, oly holt tökéet képez, mely a forgalomtól vagy egészen el van vonva, vagy csak igen korlátolt mértékben jut forgalomba. Életkérdése volt tehát gazdaságunknak ezeket lekötött tökéket felszabadítani s termékenyítő erejüket nemzetünk gazdasági fejlődésének szolgálatába állítani. A nehéz kérdést megoldotta egy rendkívül szerencsés koncepció által a magyar ipar-és kereskedelmi bank. A vidéki intézeteket a saját vezetése alatt a magyar takarékpénztárak központi jelzálogbankjává szervezte, mely 2 millió forint fölé telet rendelkezik s melynek az a hivatása, hogy átvegye a vidéki intézetek jelzálogköveteléseit s azok alapján saját egységes zálogleveleket bocsásson ki, melyek kamatoznak és sorolás útján fizetettnek vissza. Az intézet egyesek nem ad jelzálogközlést, de nyújt kommunális kölcsönöket, s ezek alapján kibocsát községi kötvényeket. Az egész ország megelégedéssel fogja üdvözölni az új alkotást, mely hivatva van, hogy előlék és hasznos tényezője legyen gazdasági életünknek. E bizalom annyival alapsabb, minthogy az ország minden fontosabb vidéki intézete belepért az új szervezetbe. A részvénytöke aláírói közt a magyar ipar-és kereskedelmi bankon kívül a következő intézeteket találjuk: Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár mint részv. társaság, bajai takarékpénztár, beszercebányai takarékpénztár, békésmegyei takarékpénztár-egyesület, ceglédi takarékpénztár-egyesület, hevesmegyei takarékpénztár (Eger), érsekújvári takarékpénztár, hőméző-vásárhelyi takarékpénztár, sopronmegyei első takarékpénztár, somogyegyei takarékpénztár, kassai takarékpénztár, kecskeméti takarékpénztár, kolozsvári takarékpénztár, nagykanizsai takarékpénztár, nagyváradi takarékpénztár, orosházi takarékpénztár, papai takarékpénztár, selmecei takarékpénztár, szeged-csongrádi takarékpénztár, soproni takarékpénztár, tiszavidéki hitelintézet és takarékpénztár (Szolnok), székesfehérvári takarékpénztár, váci takarékpénztár, veszprémi takarékpénztár, komáromi 1-ső takarékpénztár, miskolci takarékegylet.

Hirdetések.

Gazdatiszt nős,

21 évi gyakorlattal; beszél, magyar-, német- és románul.

Czim a kiadóhivatalban.

Epilepsia (eskór)

visszaélés nélkül

GYÓGYITHATÓ.

A tudomány eme esodás sikere és ezer alkalommal bebizonyult.

Bővebb értesítést ad levélpostabélyeg beküldése mellett

„OFFICE SANITAS“ PARIS

30 Faubourg Montmartre.

Gyógyszerészyakornok,

ki a gymnasium VI. osztályát elvégezte rögtön alkalmazást nyer

SZTRAKA ÖDÖN,
gyógyszerésznél MOHOLON.

A MICHELS

ó-palánkai Kenderászat és Kötélfonógár-Részvénytársaság (Bács-megye)

szá 1111.

Hajtó-köteleket,
Építéshez szükséges felhúzó-köteleket,
Hajó köteleket,
Tutaj-köteleket, továbbá
Wood és Mc. Cormick-féle gépek részére,
Kéveköltő-fonalat

legjobb minőségű magyar és Manila-kenderből.

Központ: ifj. Raich'l Péter,

Budapest, II. Halászfő-utca 2. sz.

Első cs. kir. osztr. magyar kizárólag szabadalmazott

FAÇADE-FESTÉK-GYÁRA

Kronsteiner Károlynak, Bécs, III. fő-utca 120 (szűjt ház.)

Kitűntetve arany érmekkel. A főhercegi és fejedelmi uradalnak, a cs. kir. katonai és valamennyi vasut-, ipar-, hegy-és bányatársaságoknak, a legtöbb építő-társaságnak, építő-vállalkozónak és építőmesternek, valamint számtalan gyártólajlonosnak és birtokosnak szállítja.

Ezen festékek az épületek mázolására használtaknak, 36 különféle mintákban kilönként 16 kr-jától felfelé, mészbén oldható, az olajmázzal teljesen egyenlő.

Minta-jegyzék és használati utasítás ingyen és bérmentve.

Az országban az egyedüli világ-színház.

Természettani, mechanikai műszínház
Kiss Adolf igazgatása alatt.

A megyeház mögötti téron

nagy előadás tartatik.

Műsor:

1. Nagy régényes körutazás a föld körül 12 képbén, és pedig: a hamburgi kikötő, hajóterem, Hamburg és New-York között, elvezetvényes vasutat jegesmedvékre az északi sarkteregen, a keleti fok, Japan, Melbourne, Brazília sardjeje, Belembe, a piramisok és sphinxokosok, homokfergeteg a Saharán, Róma, Nápoly.
2. Az indiai költőnézős mutatványai és szolajja.
3. Egyiptomi Alexandria bombantársa angolok által tengeren és szárazon.
4. Trónot percz falun. Svédországi események.
5. Mitológiai tündéreljelenet. A tavasz ebredése Flóra kertjében.
6. A közkeletűség Diopama (közkepek) Világ- és természeti tükör, karrikaturák, szín- és vonaljátékok.

A szünet alatt saját zenekarom játszik.

Helyárok: Zárók 50 kr., I. hely 40 kr., II. hely 30 kr., Karzat 20 kr. Gyermeknek 10 éven alul szűlők kíséretében fél ár.

Kezdeté 8 1/2 órakor.

Előadás mindennap. — A színház vízhatlan ponyvával van fűdve.

A. & A. Crompton & Co. limited

Park- & Woodend Mills near Oldham.

Az ismeretes és számos év óta bevezetett extrahardwari minőségek fonói Crompton Abram, Crompton Milne Travls és mások ezennel felhívtat intéznek veovőkhöz, hogy oly fonal vételtől óvakodjanak, melyek az övéikhez hasonló módon csomagolva és utanzott czimfelirással ellátva vannak és megjegyzik, hogy hajlandók

200 (kétszáz) forintot

fizetni annak, a ki csomagolásuk és czimfeliratuk hamisított és utanzóit tudomásukra juttatja úgy, hogy azok bíróság előtt felelősség és megfenyítésre vonhatók legyenek.

E részben való közlemények

A. & A. CROMPTON & Co. LIMITED
Shaw, near Oldham, ENGLAND.

ROSENZWEIG LIPÓT és FIAL, BÉCS

I. Gonzaga-utca 16, vagy dr. Links Emill udvari és bírósági ügyvéd úrhoz Bécs, I. Holtenstauent-utca intézendők. 6-13

Az összes orvosi gyogytudományok doctora.

dr. ZSIVKOVITS GYÖRGY,

értesíti a nagyérdemű zombori közönséget, hogy f. é. július havában itt helyben (az atyjának, Bánát külváros, r. kath. utjemplomnál, Zsuffa Vneze gym. tanár úr szomszédságában, dob-utca 230. számú házában) az orvosi gyakorlatot megkezdí; s különösen a többi betegeseken kívül mint specialista kedély-, ideg- s elmeogyászati betegekkel fog foglalkozni.

Egyuttal értesíti a helybeli s vidéki nagyérdemű közönséget, valamint a tek. orvos urakat, hogy 1) testgyógyászat, 2) védgymnasztika (szoba torna) villamozás s masszázsra, 3) valamint hidegvíz gyógykezelésre aknának betegeket mint szakértő gyógykezelésbe elfogad.

A masszírozást valamint svédortnát egész napon át magam végzem személyesen.

Rendelek d. e. 8-9-ig és d. u. 1-3-ig.

Szegényeknek a rendelés mindenkor ingyen. Előzetes bejelentés mellett vidékre is elmegyek.

kiváló tisztelettel

dr. Zsivkovits György,

idegyógyász és masszeur.

Oblat Károly könyvnyomdájából, Zomborban.

Buziás gyogyhely

idény tartama májusától októberik Magyarországnak ez a legerősebb aszaltörzs. Kőrös-és-Érdő (Érdő) moor-földön készit moórfürdővel, három gyogyallat-sal a verszerenyseg, sápkor és valamennyi női bajokban, a homok és köbujokban emésztési zavarak altest-bántalmaknál és az Idégeségnél. — Fürdőorvosok: dr. Décsy István budapesti és dr. Tauffer Jenő temesvári szakorvosok.

Olcsó lakások, igen jó vendégelő 75 holdat meghaladó arnyas díszkert, fedett sétányok, ivócsarnok, minden más idegen ásványviz és savó számára.

Buziási ásványvizet folytonos friss törlésben Hofmann Károly külföldre szállit és ezarról megrendelések hozza intézendők.

Legközelebbi vasut-állomások Temesvár és Lugos. Temesvárról naponta kétszeri posta, kárkötés d. e. fel 8 és d. u. 5 órai indulással a főpostóra, személyenként 2 frjtával.

Minden irányú értesítésekkel és felvilágosításokkal szűgölj a m. kir. közalap firdőgondnokság Buziáson. 5-3

Szállodabérlo.

Budapesten a magy. kir. Operaház közelében egy 3 emeletes sarokház szállodává alakították, melyhez egy bérlo kerestik. Bővebbet Wezelka Antal építész úrnál Budapesten VI. Vörösmarthy-utca 25/a I. emelet.

Kereskedelmi tanintézet Nagyváradon.

A budapesti kereskedelmi akadémiával azonos berendezésű, egyenrangú és jogu kereskedelmi iskola. All 3 évtől yamból. Végzett tanulók a tanintézet igazgatósága által elsőrangú árútelekben, pénz, biztosítási, forgalmi, iparvállalatoknál azonnal elhelyezett nyerne s mint könyvelők, levelezők stb. alkalmazást nyerne.

Az 1889. évi védtörvény alapján egy éves önkénteségi jogosultsággal bírnak.

Kiváló tanerők, kitűnő berendezés, állami felügyelet biztosítékai a tanintézet sikeres működésének.

Evi értesítovel, prospektekkel kívánatra készséggel szolgál s megkeresésekre szivesen válaszol.

Nagyvárad, 1892. július hóban.

Propper N. János
igazgató.

Tisztelt háziasszony!

Nedves lakások által a butorok, ruhák és az egészség veszedelmek vannak kitéve; ezen bajon könnyen segíthet. Vegyen egy csomag patent Frankl-tele

Vineroport,

keverje azt mésszel, és nedves lakása pusztá meszelés által hóféher és teljesen szárazzá lesz, a mi ezer köbcentivel által bizonyítottat; elegendő 1 kiló, ára 50 kr. Két külön alul küldetés nem teljesítetik. A küldetés utánval mellett tör-témek.

Árjegyzékek, bizonyítványok, használati utasítások ingyen és bérmentve küldetnek.

Löffler Gyula által Szombathely, Magyarország.

Frankl Sámuel urnak Szombathely. VINERO-ja megfelel eddigi tapasztalataimnak, teljesen nedves falakat szárazzá tehetni. Penészes nedves lakasomat kimeszeltettem és az oleo eredményel teljesen meg vagyok elégedve. Ismerőseim, kiknek kölcsönkép adtam belöle, nem gyözik eléggé magasztalni. Tavaszra innen sok ur rendelést tesz. Ezután nálam Vineron nélkül nem szabad meszeln.

Korpona (Hont m.) 1892. február 14-én.

Szokoly József, polgári kolai tanár.

Frankl Sámuel urnak Szombathely. VINERO-ját legjobb sikerrel használtam. 2 kiló Vineroval 3 nedves szobámat kimeszeltettem és ezek teljesen szárazak lettek; tavaszra használni fogom azt templomunk szárazzá tételére.

Gerse (Vas m.) 1892. január 12-én.

Ágoston József, plebános.

Frankl Sámuel urnak Szombathely. VINERO-ját sikerrel hasznaltam nedves lakásom vakolására és községgel tanusított, hogy nevezett por jó szolgálatot tett nedves lakásom szárazzá tételénél.

Bács Zombor 1892. január 18. án.

Czedler János, ügyvéd.

Frankl Sámuel urnak Szombathely. Kűldjön nekem 150 kiló VINERO-port, miután az mindennüt, a hol eddig használtam, nagy sikert mutatott; igen jó eredményeket tapasztaltam nedves és salétromos falaknál, sőt még spongyák is lettek teljesen megsemmisítve. Most is szükségem van a Vineroporra három szoba szárazzá tételére és a spongyák kirtására. Ismételve kérem, nevelm a Vinerot melöbb megküldeni.

Szombathely 1891. augusztus 25-én.

Tisztelettel

Tolnay Ferencz, kőmívesmester.